

Rahva mälu ei tuhmu

Õnnejoovastus ja muremasendus liidavad rahvast, eriti väikerahvast. Paraku liidab just mure rohkem kui õnn. Õnne võib ka kiivalt endale hoida, kuid mure võib tappa ja matta, kui seda ligimestega ei jagata.

Eile tähistati üle Eesti poolsajandi möödumist 1949. aasta märtsiküüditamisest, mis kiskus niigi pisku eesti rahva küljest väevõimuga ära suure tüki ning jättis rahva ihusse ja hinge sügava haava. Haava, mis küll aastate jooksul on armistunud, kuid ei kao kunagi rahva mälust. Suurriigi vägivald väikerahva kallal sõõbis selle rahva mällu ning tekitas valu trotsivat rahvustunnet seda enam, mida alatumalt seda tunnet lämmatada püüti.

Virumaa Teataja ei püüa väita, et suurrahvaste suured kannatused on kergema kaaluga kui väikerahva suur kannatus. Samas tunnetas verivärskelt riikliku iseseisvuse saavutanud eesti-sugune väikerahvas pool sajandit tagasi ajaloo kuristiku äärel seistes teravamalt kui mis tahes suurriik, et rahvuse juured võivad rebeneda, kui neist küünte ja hammastega viimse võimaluseni kinni ei hoia.

Mure ühendab väikerahvast enam kui miski muu.

Just oma määratu julmuse tõttu pole eestlaste idapoolsed anastajad ja küüditajad Ivan Julma aegadest alates ja Josif Staliniga lõpetades meid murda suutnud. Sest valu ühendas väikerahvast ega läinud meelest ka hilisemas nõukogulikult petlikus kasvuhoonekliimas. Põhjamaise rahuga suutsid eestlased alla neelata ka oma rahvusaate reetnud kaasmaalaste alatuse ega ole õnneks kunagi tõsiselt suureks puhunud vennatapusõja tont.

Virumaa Teataja usub, et poolsajandi tagust ajaloolist mälu kandvad põlvkonnad annavad selle edasi noorematele ega lase eesti rahva ajaloolist mälu tuhmuda. Pealegi teavad paljud elujõus eesti mehed omaenda Afganistani-kogemuse põhjal, mida tähendab väikerahva jaoks võõra võimu sunnil peetav võõras sõda.

Sestap saavad eile oma rahvuslippe mustade lintidega köitnud eestlased liigagi hästi aru, mida tähendab praegu Jugoslaavias kääriv sõjaohu. Ja Eesti kui riigi rooliratas saab täna olla ainuliselt Euroopa ja NATO-suunaline, sest suurriikide vahele litsumise tunnet me oleme juba tundnud. Eesti peab otsima tuge läänest, et jääda püsima oma saatusest määratud maalapile ida ja lääne piiril.